

руско-турската война. На всъки случай, отъ 1868 до 1876 г. Сливенското мжжко училище е било шестокласно. Отъ 1-и септември 1876 г. до 1-и септември 1878 г. прѣподаванията били прѣкратени. За помѣщение служило прѣзъ всичкото врѣме зданието, дѣто сега се намира триетажната гимназия и двуетажно Клуцохорско у-ще, което прѣзъ врѣме на войната било обѣрнато на турска болница и депо. И двѣтѣ тия здания били запалени и изгорени отъ дѣно при оттеглянето на турскитѣ войски (края на дѣк. 1877 г.), а заедно съ тѣхъ — всичката училищна архива и пособия.

На 29 ноември 1871 г. било основано въ Сливенъ отъ горнитѣ класове на Сливенското централно училище ученическо дружество „Учтивостъ“. Цѣльта на дружеството била умственното и нравствено усвѣршенствуване на неговите членове или както самия му уставъ гласи, „цѣльта на дружеството е подобрене харектера на членовете му и приучването имъ на общественъ животъ“. Срѣдства за постигане на цѣльта сѫ били: дѣржане сказки съ научно и книжевно съдѣржание и прочитъ на разни полезни книги и списания. Прѣвъ прѣдседателъ на дружеството е билъ Добри П. Минковъ, секретарь — Петъръ Ив. Данчовъ, а касиеръ — Мавроди Вичевъ. Дружеството е притежавало собствена библиотека съ надпись „Библиотека на ученическото дружество Учтивостъ“, която се помѣщавала въ читалищната зала при централното мжжко училище, сега дѣржавна гимназия. Въ края на 1877 г., заедно съ читалището, изгорѣла и библиотеката. Въ дружеството сѫ били дѣржани нѣколко сказки, отъ които първата е била на тема: „Народностъ, народно съзнание и народна гордостъ“.

Сливенъ, може да се каже, ако и центъръ на „хайдути“ и войводи, въ учебно отношение е стоялъ сравнително много по-горѣ отъ околнитѣ градове. Отъ хорографията на околнитѣ му заселища се вижда, че около 1868—1870 г. почти въ всички негови села е имало училища, въ които първите прѣподаватели сѫ били най-вече сливенци. Тогасъ, когато въ Сливенъ е имало вече полугимназия, Славейковъ пише за Търново слѣдното: „харизали на Търновчанинѣ едно бѣлгарско училище, и тѣ си направяватъ едно грѣчко школойо безъ пари.“ (Нова мода Календарь за 1857 г., стр. 12 и т. н.) „Въ Ямболъ, продължава той (все около 1856—1857 г.), ревността къмъ учението се разболяла.“ „Въ Ени-Зара (Нова Загора) търсятъ нѣкои майстори градинари, за да разработятъ ученолюбието му.“

Слѣдитѣ на елинизма рухватъ около 1840 г. и окончателно се затриватъ слѣдѣ декада години, когато Чинтуловъ и други родолюбци заставатъ начело на ново, прѣродено бѣлгарско просвѣтяване. Че гѣрцитѣ не току тѣ лесно се примирияватъ съ новото направление между бѣлгаритѣ, се-